

Note 6 - Kapitaldekning og kapitalstyring

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. desember 2018 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 2,1 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 14,1 prosent. Med virkning fra første kvartal 2019 er pilar 2-kravet for SpareBank 1 SMN endret til 1,9 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. desember 2018 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 50 prosent i 2017 og 60 prosent i 2018. Per 31. desember 2018 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping.

Morbank			Konsern	
31.12.17	31.12.18	(mill. kr)	31.12.18	31.12.17
15.372	16.409	Sum balanseført egenkapital	18.686	17.510
-950	-1.000	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.043	-993
-522	-533	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.079	-984
-893	-1.034	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-1.034	-893
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-637	-565
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	366	324
-30	-31	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-44	-41
-350	-268	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-286	-333
-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	5	7
-	-163	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-206	-212
12.627	13.381	Sum ren kjernekapital	14.727	13.820
950	1.000	Fondsobligasjon	1.378	1.427
459	367	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	367	459
14.036	14.748	Sum kjernekapital	16.472	15.707
		Tilleggs kapital utover kjernekapital		
1.000	1.750	Ansvarlig kapital	2.316	1.615
561	96	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	96	561
-254	-140	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-140	-254
1.307	1.705	Sum tilleggs kapital	2.272	1.922
15.343	16.453	Netto ansvarlig kapital	18.743	17.629

Minimumskrav ansvarlig kapital				
978	967	Spesialiserte foretak	1.116	1.107
1.098	1.156	Foretak	1.163	1.113
1.370	1.516	Massemarked eiendom	2.098	1.892
90	90	Massemarked øvrig	92	91
1.198	1.062	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1
4.733	4.790	Sum kredittrisiko IRB	4.470	4.205
3	3	Stater og sentralbanker	4	3
80	87	Obligasjoner med fortrinnsrett	124	146
431	390	Institusjoner	246	333
0	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	8	4
25	23	Foretak	221	226
18	73	Massemarked	520	405
13	12	Engasjementer med pant i fast eiendom	215	193
232	228	Egenkapitalposisjoner	366	344
70	57	Øvrige eiendeler	107	166
872	873	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.810	1.820
16	30	Gjeldsrisiko	31	18
-	-	Egenkapitalrisiko	7	22
-	-	Valutarisiko og oppgjørskrisiko	3	1
341	370	Operasjonell risiko	575	510
52	39	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	122	117
-	-	Overgangsordning	1.074	891
6.015	6.102	Minimumskrav ansvarlig kapital	8.093	7.585
75.182	76.274	Beregningsgrunnlag (RWA)	101.168	94.807
3.383	3.432	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.553	4.266
Bufferkrav				
1.880	1.907	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.529	2.370
2.255	2.288	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	3.035	2.844
1.504	1.525	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent	2.023	1.896
5.639	5.721	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.588	7.111
3.605	4.228	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.587	2.444
Kapitaldekning				
16,8 %	17,5 %	Ren kjernekapitaldekning	14,6 %	14,6 %
18,7 %	19,3 %	Kjernekapitaldekning	16,3 %	16,6 %
20,4 %	21,6 %	Kapitaldekning	18,5 %	18,6 %
Uvektet kjernekapitalandel				
145.821	153.395	Balanseposter	216.240	210.764
7.112	7.110	Poster utenom balansen	9.086	9.295
-902	-832	Øvrige justeringer	-1.474	-1.580
152.032	159.673	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	223.853	218.479
14.036	14.748	Kjernekapital	16.472	15.707
9,2 %	9,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,4 %	7,2 %